

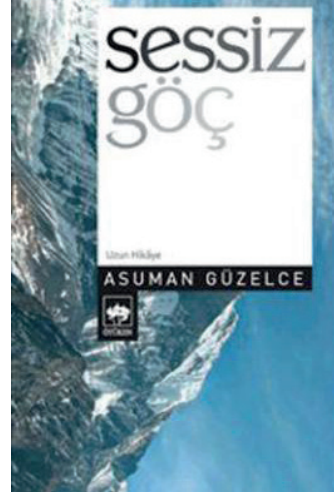
Göçle Giden Yaralarını da Taşır...

SESSİZ GÖÇ

Asuman GÜZELCE

Tuğçehan KAYA

Yazar Asuman Güzelce, 1969 Samsun Lâdik’de doğdu. Burada Güzel Sanatlar eğitimi aldı. Bir süre grafiker olarak çalıştı ve çeşitli resim sergilerine katıldı. Hat sanatıyla tanıştıktan sonra resim yapmaya karar verdi. Bu arada ilk hikâyeleri Hece edebiyat dergisinde yayımlandı. 2004 yılında Türk Edebiyatı Vakfı’nın düzenlediği Ömer Seyfettin Hikâye Yarışması’nda ‘Annem, Ben ve Maria’ adlı hikâyesiyle mansiyon ödülüne, 2005 Ahmet Hamdi Tanpınar anısına düzenlenen hikâye yarışmasında ‘Dolunay’ adlı eseriyle ikinciliğe layık görüldü. Şu an İstanbul’da bir lisede resim öğretmenliği yapıyor. 2008 Kaşgarlı Mahmut Ödülü’nü ‘Sessiz Göç’ adlı kitabıyla alan yazar bu eserde Doğu Türkistan Türklerinin hikayesini anlatıyor.

Yazının hayatın izdüşümü olduğunu söyleyen Güzelce, “Bizim en önemli insani vazifemiz, dünyanın neresinde olursa olsun zulme uğrayan birileri varsa onlara yardım etmektir. Tarih boyunca hep mazlumların yanında olduk.” diyor bir röportajında. Genç kuşak öykücülerden olan Asuman Güzelce, kısa öykülerden oluşan *Zamanın Yakama Yapıştırdıkları* (2006) ve *Elini Kalbime Koy* (2010) adlı iki kitabının ardından, 2011 yılında bir uzun hikâye olan *Sessiz Göç*’ü (Ötüken Neşriyat’tan) yayımladı.

Kitap, Ötüken Neşriyat tarafından yayınlandı. İlk basımı Şubat 2011’de son basımı da 2013 Ağustosunda gerçekleşti. Üçüncü basımı gerçekleştirilen kitap, 181 sayfadan oluşuyor. Bu hali ile bir uzun hikaye olarak değerlendirilebilir.

Kitap Doğu Türkistan’dan göç eden genç ve yalnız bir kadın olan Kuyuş’un çevresini ve yaşadıklarını anlatıyor. Yer yer Çin’in zulmü altındaki Türklerin yaşadıklarını gözler önüne seren Güzelce, ata yurtları Doğu Türkistan’dan Türkiye’ye

göçen bu Türklerin, Himalaya Dağları'nda tabiata karşı verdikleri amansız mücadelelerini aktarıyor.

Sessiz Göç, Kuyaş'ın çocukluğunu, evliliklerini ve yüreklerde iz bırakarak, belleklerden çıkmayacak hayatı seriyor okurun önüne. Yazar, 2008 Kaşgarlı Mahmut Ödülü'nü de alan Sessiz Göç'te *bölge ile fiziki bir bağının olmadığını ve o coğrafyanın dramına sessiz kalamayıp bu konuyu ele aldığını* ifade ediyor. "Hikâyenin kahramanı Kuyaş, şahsen tanıdığım biriydi" diyen Güzelce, kitaptaki Kuyaş'ın psikolojisini, toplum içindeki yerini, beğenilerini, alışkanlıklarını, fikirlerini, giyimini, kuşamını... tarihi süreç içinde vererek yaşanan anın gerçek temsilcisi haline getiriyor.

Kitapta anlatılanların yanında Doğu Türkistan'da kadın figürünün önemine de yer verildiğini söylemek yanlış olmaz. Türklere özgü geleneklerin yaşatılma mücadelesini, zorluklara rağmen Türk kadının onurunu koruma hassasiyetini özenli bir dille anlatan Güzelce okurlarının gözlerini dolduruyor zaman zaman anlattıkları ile...

Kuyaş'ın kitabın ilerleyen sayfalarında büyümesi, aileden birinin yaşadıklarını dinliyormuş etkisi yaratıyor okuyucuda. Türklere özgü duygusallığın eksik olmadığı kitapta Kuyaş'ın bazen bir ağaca bazen bir güle kimi zamanda fotoğraflara bakarak geçmişine çıktığı yolculuk onu anlamamızı kolaylaştırıyor.

Eserde eleştirilmesi gereken bir takım noktalar da mevcut. Bazı karakterler yarıda bırakılıyor ve bir daha bu karakter hakkında tek bir cümleye rastlanmıyor. Karaktere ne olduğu ya da nasıl bir sonla karşılaştıkları okuyucuya bırakılıyor ve kitaba aidiyeti güçlendirici bir etki olarak değerlendiriliyor belki de. Bu tekniği Güzelce'nin diğer kitaplarında da görebiliyoruz.

İnsan betimlemeleri yerine çevre betimlemelerine önem veren Güzelce karakterlerin dış görüşünü de okurların hayal gücüne emanet ediyor. Tüm bunların yanında Asuman Güzelce'nin güçlü kadın figürlerini kullanmayı sevdiğini de söyleyebiliriz. Örneğin şöyle diyor yazar Sessiz Göç'te:

"Hiçbir gölge yıkık bir şehrin gölgesi kadar korkunç değildir. Artık yakında doğacak olan çocuğum, namusum, geleceğim ve karşılaşacağım olaylardan başka bir şey düşünmüyordum. Zihnim, karmakarışık ve birbirleriyle çelişen fikirlerin kıyametiyle, aralıksız zonkluyordu. Geleceğe dair bir karar verebilmek için, durumumu her yanımla ölçüp biçtim. Olayları, birer birer gözden geçirdim. Hayatta kalmak uğruna bile olsa, vatanımı terk etme fikri ağrıma gidiyordu ama başka çare de bulamıyordum. Kimsesiz bir kadın olmasaydım, bu kararı kesinlikle almaz, muhakkak direnirdim"(sy.92)

Kitabın kapağının da içeriğini en iyi özetleyen ve özenle seçilmiş olduğunu söylemek mümkün. Kapağı tasarlayan GNG Tasarım doğru bir karar vermiş gibi görünüyor. Yazarın içerikte değindiği çeşitli yerlerde yaşayan Türklerin Türkiye'ye olan özlemi, kapakta karlı dağların üzerinde baskın renk olan türkuaz gökyüzünde kendini buluyor ve Türkiye çatısı altında yaşama isteği olarak nitelendirilebiliyor.